რედაქცია

გოლოვინის პროსპექტზე, თ. მუხრანსკის სახლებ-ში ქვემოთ

ხელის-მოწერა

მიიღება თფილისში „დროების" რედაქციაში, ქუთაისში ჭოლაძის (გერარდის) წიგნის მაღაზიაში. გარეშე მოწერებთათვის ადრესი: Въ Тифлисъ, въ редакцію „Дроэба".

„დროების" ფასი:

მთელის წლისა . . .	9 მან.	სამის თვისა . . .	3 მან.
ექვსის თვისა . . .	5 მან.	ერთის თვისა . . .	1 მან.

დროება

გამოდის ყოველ-დღე ორშაბათს გარდა

ფასი განცხადებისა

დიდი ასოებით, ასოზე 1 კაპ., [illegible] ასოზე ნახევარი კაპ., ჩვეულებრივის ასოთი სტრიქონზე შაური.

თუ საჭიროება მოითხოვს, რედაქცია გაასწორებს და შეამოკლებს დაუბეჭდავად გამოგზავნილ წერილებს. დაუბეჭდავ წერილს რედაქცია ფოსტით ვერ დაუბრუნებს ავტორს.

განცხადებანი მიიღება ქართულს, რუსულს და სხვა ენებზედ.

ქუთაისში განცხადება მიიღება ჭოლაძის წიგნის მაღაზიაში.

ცალკე ნომერი „დროებისა" დირს ერთი შაური.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ახალი ხერხიანი და გამოსადეგი ეკონომიური აპარატი

გზათ გამოგიარე და დავრჩები ცოტა ხნით ახალის გამოგონილის ამერიკულის პატარა მაშინით

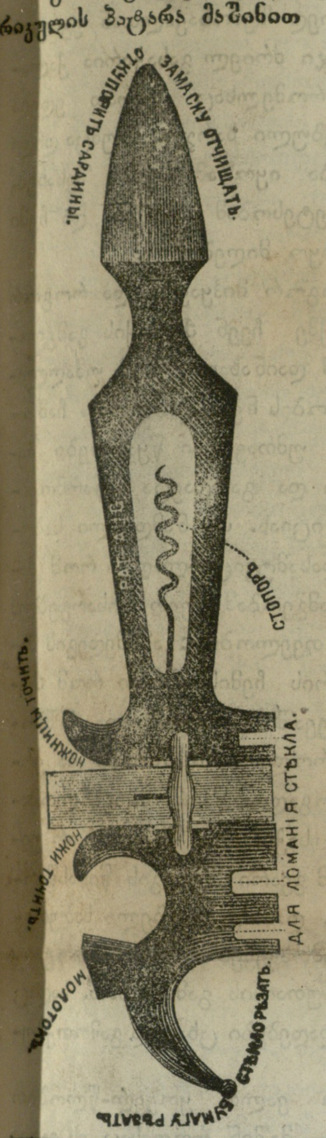

პატაშკ

ეს მაშინა მოტანილი ამერიკიდამ და ოჯახისათვის შეადგენს მიუცილებელს საჭიროებას, რადგანაც იხმარება რვა იარაღად: დანების, მაგრატლების და ცულების სალესავად, დიდის სიადვილით და სიჩქარით: 5 მინუტში გაილესება ერთი დუჟინი დანა. იხმარება სარდინკის გასახსნელად, სხვა-და-სხვა გვარის ქაღალდის გამოსაჭრელად და როგორც ჩაქუჩი, პატარა ლურსმნების მისაჭედად.

ამ მაშინის საშუალებით ალმასზე ადვილად შეიძლება მინის გაჭრა და სხვა და სხვა სახეების გამოჭრა მინაზედვე.

ფასი ამ მაშინისა დანიშნული ქარხნისაგან, რომლის აგენტად ვარ მე, ძრიელ ზომიერია, იმ მიზნით, რომ, რაც შეიძლება, გავრცელდეს ეს მაშინა. ამერიკაში ინგლისში, საფრანგეთში და გერმანიაში ერთი წლის განმავლობაში ოთხი მილიონი გაიყიდა ეს მაშინა.

ფასი მთელის აპარატისა 1 მანეთი, რომელნიც იყიდიან 100 ან მეტს რიცხვს ამ მაშინისას დაეთმობათ 15%.

გაყიდვა დაიწყება 21 ამ თვიდამ, გალავინის პროსპექტზე, გელოვის სახლებში.

ტელეგრამმა

(„ჩრდილოეთის ტელეგრაფის სააგენტოსი")

პეტერბურღი. 17 თებერვალს. „მმართებლობის მოამბეში" დაბეჭდილია ტუხოლკის, კაჩალოვისა და კოსაგოვსკის დანიშვნა.

სახალხო განათლების სამინისტრო წინადადებას მისცა ერობათ — შეადგინონ სია იმ წიგნებისა, რომელიც, იმის აზრით, საჭიროა სასოფლო სკოლებისათვის.

საქმე მაკშეევისა და დანარჩენი 13 ინტენდანტის ჩინოვნიკისა, რომელთაც სხვა-და-სხვა ბოროტ-მოქმედებას აბრალებენ, 18 თებერვალს გაიხილება სასამართლოში.

ახალი წესდება სამიკიტნოებისა და სასმელების შესახებ 1 ივლისს 1883 წელს დაიწყებს მოქმედებას.

დღიური

დღევანდელის ფოშტით მოსულს გაზ. „მოსკოვის უწყებებში" (№ 44) დაბეჭდილია თფილისიდამ გაგზავნილი კორრესპონდენცია, რომელიც სავსეა საძაგელ ცილის-წამებით ქართველ და სომხის ახალგაზდებზე, რომელიც საზიზღარ „დანოსსა" და ჯაშუშის საკადრისს დაბეზღებას შეიცავს. კორრესპონდენცია დაწერილია დრამმის „სამშობლოს" წარმოდგენის თაობაზედ, ხელმოწერილია ვიღაც ს. რ—ის სახელით.

საუბედუროდ, დღეს ვერ ვასწრობთ ამ კორრესპონდენციის გაცნობას მკითხველისათვის; ხვალ კი გადავთარგმნით და ვეცდებით ცალკე სტატია ვუძღვნათ ამ საგანს.

* * *

გაზ. „კავკაზში" დაბეჭდილია შემდეგი ტელეგრამმა 17 ამ თვეს გამოგზავნილი ბათუმიდამ:

„კავკასიის" სამოქალაქო უწყების მთავარ მმართებელი ღენერალ-ადიუტანტი თ. დონდუკოვ-კორსაკოვი დღეს ნაშუადღევის 4 საათზე მოვიდა ბათუმში გემით „პუშკინი". ნავთ-სადგურზე იმას მიეგებნენ: ბათუმის ღუბერნატორი, ღენ.-მაიორი სმეკალოვი, ღენ.-ლეიტ. კამაროვი, კონსულები და ბეგები ბათუმისა, ართვინისა და აჭარისა.

„ქალაქის დეპუტაციის მისალმებაზე თ. დონდუკოვ-კორსაკოვმა სთქვა, რომ იმას უყვარს კავკაზი, სადაც გაატარა საუკეთესო წელიწადები თავის სიცოცხლისა, და რაც შეუძლია, ეცდება ამ ქვეყნის აყვავებისათვის.

შემდეგ დონდუკოვ-კორსაკოვმა მიმართა ადგილობრივ მცხოვრებლებს და უთხრა იმათ, რომ რადგანაც გადასახლების ვადა გათავდა ახლა თქვენ რუსის ქვეშევრდომნი შეიქენით და ამიტომ გთხოვთ, რომ მშვიდობიანად იცხოვროთ და გპირდებით, რომ თქვენი მფარველი ვიქნები, ყურადღებას არ მოგაკლებთო.

„ხვალ მთავარ მმართებელმა უნდა დახედოს აქაურ სამხედრო და სამოქალაქო დაწესებულებას და არტილერიის ქალაქში წივა. მარშრუტი თავადისა იგივე რჩება. ერთი ნაწილი ამალისა აქედამ პირ-და-პირ თფილისში მიდის. ცოლ-შვილი თავადს მლადიკავკაზში შეხვდება. ქალაქი გაჩირაღდნებულია"

* * *

ჩვენ გვითხრეს, ვითომც თფილისში მოსულიყოს ტელეგრამმა დიდის მთავრის მიხეილ ნიკოლოზისძისა, რომ გადაიღონ ყველა ცოც-

«დროების» ფელეტონი, 19 თებერვ.

ქუთათური ამბები

ყველიერი და მასკარადები.—რუსული წარმოდგენები.—ერთი ქართული წარმოდგენაც.—მასკარადის ხასიათი ჩვენში.—უცნაური „ხარისხოვნების" გამჟღავნებული საქმენი.—ჟამი და ჩვენი „ჟამი".—ხმები ადმინისტრ. ცვლილებაზე.—მზის დაბნელება და მარშლების არჩევანი.—რა კაცს აირჩევენ?—რა მნიშვნელობა ექნება ესლა წინამძღოლთ.—რა თვისებანი უნდა ჰქონდესთ მათ.

თქვენი მკვლელი ვიყო, თუ წრეულს ჩვენს ყველიერს ვენეციური კარნავალი აჯობებდა! ამისთანა დროს ლხინში და მეჯლისში, თქვენც დამეთანხმებით, კეთილ-გულს და მხიარულებას უფრო ჰდევს ფასი, ვიდრე უხვსა, მაგრამ უგულო სიმდიდრეს, ან ყველასთვის მობეზრებულ ისტორიისაგან გადმოცემულ ცერემონიას, რომლის ასასრულებლად ეხლანდელ შვილებს ჯიბეც არ შესწევთ... მაშასადამე თუმც აქ ისტორიულის და თანამედროვე ეროვნულის ტანისამოსით, ან თეთრი დათვის გამოყვანით მდიდრულს პროცესსიაში არც ძველ რომაელი გამოგვიხატავს და არც რუსეთი, მაგრამ ნაცვლად მასკარადები არ გვკლებია და სალამოები, ვახშმები და ნათლანი; „ქალონავტების" წარმოდგენაც რამდენჯერმე იყო, რომელსაც „ერთი დიდი ვინმეს" გამო უფრო ბევრი მაყურებელი ესწრებოდა, ვიდრე თამაშის „ღირსების" წყალობით.

გვაკლდა მხოლოდ ქართულ დრამატიულის წრისაგან წარმოდგენები, გ-ნი ხარაზაშვილის მეოხებით, რომელმაც ყველა უმჯობესი დღეები რუსის მსახიობთ (აქტიორ-აქტრისებს) მისცა,—თუმც ამ უკანასკნელთ 300-ოდე მან. მგონი ჯერეც არ გადუხდიათ მისი,—და ჩვენებს კი ერთი დღის მეტი არა ხვდა. „თხის პატრონს, არც თხის კუდიო", ეს არის, თქვენ ნუ მომიკვდებით!

მაგრამ ჩვენს თეატრზე სხუმის მოგელაპარაკებით და ახლა კი უჩინმაჩინის ქუდით მასკარადს უნდა დავასწროთ. მაშ გავსწიოთ.

აჰა, ესეც კლუბის დარბაზში ვართ. ერთი კიდევ გავისწოროთ უჩინ-მაჩინის ქუდი, რომ არ ვადაგვვარდეს თავიდამ და ნიღაბოსნების (მასკებით დაფარულის) გამჟღავნებას მივაშურეოთ, თორემ, შენი ჭირიმე, ყველა თუ არა, უმეტესი წილი მაინც დაგვეკარგება... დახე, რამდენი ხალხია! ვინ არ გინდა, რომ აქ არ იყოს: გამგეობა თუ სასამართლო, მხედარნი და ვაჭრები, ჟურნალ-გაზეთების თანამშრომელნი და ქალები ყოველ გვარის წრისა... ეტყობა, ბევრი მასალა გვექნება ამალამ მით უფრო, რომ, როგორც იტალიაში, ისე ჩვენებმაც მასკარადებს პოლიტიკური ხასიათი მისცეს და ფრანცუზებსავით არ გახადეს საარშიყო დროს გასატარებლად. თუ გინდა სიტყვიერი სატირა მოისმინო, აქ მობრძანდით; პირ-და-პირი სასტიკი მხილება რომელიმე აქ დამსწრე ბოროტი პირისა ჩვეულებრივი მოვლენაა ამ ყველიერის მასკარადებში; გარეგნობით უმანკო ანგელოზებს აქ წაუკითხვენ ხოლმე მათს რომანს და ხუმრობას არ მოუშლიან გამედიდურებულ თავ-ქარიანებს...

— აჰა, თქვენო ხარისხოვნებავ, მადლობა ღმერთს გამოგიძინიათ და მობრძანებულხართ, მაგრამ ეხლაც რომ გთვლემს, რა უბედურებაა?

— ნიღაბოსანო, თავი დამანებე!

— აჰა, პა თქვენც არ მომიკვდეთ, თქვენზე უკეთესს მოსაუბრეს აქ ვის ვიშოვნი?

— იცოდე, თუ რამე იმისთანა.... მითხარი, ოც-და-ოთხს საათში ..ჰერი იქით!

— ჰო, კარგი. თქვენ ოღონდ ყური დამიგდეთ...

ასე მოლაპარაკობენ ერთი ბატონი და თეთრ-ნიღაბოსანი კოხტა ქალიშვილი. იმერელი ქალიშვილი და ისიც ნიღაბში,—ხომ ემაკს გაყიდის კიტრის ფასად! აბა დავუგდოთ ყური.

ხალი სურათები ზიჩისაგან დადგმულის „ვეფხის ტყაოსნის“ ტიპებისა და გაუგზავნონ Dიდს მთავარს პეტერბურღში.

* * *

გაზეთს „Iურიდიულს მიმოხილვას“ გაუგონია, უმაღლესს მთავრობას გადაწყვეტილი აქვსო, რომ სასამართლოს მხრით კავკასიის მხარე იუსტიციის სამინისტროს უნდა დაემორჩილოსო.

* * *

ჩვენ შევიტყეთ, რომ კავკასიის მთავარ-სამმართველოს უფროსთან ლენ.-ლეიტ. სტაროსელსკისთან მისულან ამ დღეებში ოციოდე Tფილისის ვაჭარი, რომელთაც ტრანზიტის აღებ-მიცემა აქვთ სპარსეთთან და შეუჩივლიათ იმისთვის, რომ Tფილისის დამოჭნისაგან ისე შევიწროებული ვართო საქონლის გაგზანაშიო, რომ, თუ რამე შეღავათი არ მოგვეცა, იძულებული ვიქნებით ტრანზიტის გზა მივატოვოთ და Tრაპიზონით და Aრზრუმით ვზიდოთ საქონელიო. ხსენებულ ვაჭრებმა განსაკუთრებული უკმაყოფილება განაცხადეს თურმე ფინანსთ სამინისტროსაგან გამოგზავნილ ჩინოვნიკზე ბ. პოლკოვნიკ ბაევზე, რომლის მოქმედებამ ერთობ შეგვაწუხა და თითქმის ხელი შეგვიკრაო.

მთავარ-სამმართველოს უფროსს ყურადღებით მოუსმენია ეს ვაჭრების საჩივარი და აღუთქვამს იმათთვის, გამოვიძიებ ამ საქმეს და, რამდენადაც შესაძლებელი იქნება, ვეცდები თქვენი თხოვნა დავაკმაყოფილოო.

* * *

Aხალციხიდამ გვაცნობებენ, რომ ხაშურის სტანციიდამ Aხალციხემდინ ისეთ ნაირად გაფუჭებულია გზა თოვლისაგან, რომ თითქმის ძნელდება მოგზაურობა. Oრი მარხილი ან ტროიკა თუ ერთმანეთს შეხვდა, დიდის წვალებითა და ვაი-ვაგლახით უნდა გაიჩერონ, ხელით ასწიონ და ისე აუხვიონ, მისცენ ერთმანეთს გზაო.

* * *

„Tფ. პირუტყვის Dამცველი საზოგადოება“ გვთხოვს გამოვაცხადოთ, რომ ხვალ, 20 თებ., არის ამ საზოგადოების წევრთა კრება კავკასიის სამეურნეო საზოგადოების სადგომში.

წერილი რედაქტორთან.

ბ-ნო რედაქტორო, ჩემდა სამწუხაროდ დღემდის ვერ მოვახერხე, რომ დამეწერა პასუხი იმ კორრესპონდენციაზე ქუთაისიდამ, რომელიც დაბეჭდილი იყო თქვენი პატივცემული გაზეთის ამ წლის 14 №-ში შესახებ ადგილობრივ ქალაქის რჩევაში მომხდარ სხდომისა, და რომელშიაც ავტორი შეეხება ჩემ პირადობას ულირსად. Iმედი მაქვს, ბ-ნო რედაქტორო, დაუთმობთ ამ ჩემს შენიშვნას ადგილს თქვენს გაზეთში.

ხსენებულს 14 იანვარს ქუთაისის ქალაქის რჩევას წარმოდგენილი ჰქონდა განსახილველად ქალაქის ამ წლის შემოსავალ-გასავლის ანგარიში. როგორც მოგეხსენებათ, ამ საქმის გარჩევა ისე ადვილი არ არის, როგორც ზოგიერთებს ჰგონიათ, საჭიროა ფრთხილად და გარკვევით გარჩევა მისი, რომ საბოლაოდ თავი სახეთქი არ გაგვიხდეს. Aმ გვარ გარჩევაში შეველი მე ხსენებულ სხდომაზედ შემოსავალ-გასავლის ანგარიშში და ვამტკიცებდი, რომ, თუ შემოსავალი არსაიდამ არის, გასავალსაც ხელი უნდა მოუჭიროთ, შევამციროთ, რომ ქალაქის ზანდუკს მით შეღავათი მივსცეთ-მეთქი. საზოგადოდ ამ აზრისა ვიყავი მე ქალაქის ამ წლის ანგარიშის განხილვის დროს და ბევრი სხვანიც მყავნდა მომხრე, რომელნიც გამოხატულნი იყვნენ ამ წლის „Dროების“ 17 №-ში იმავე კორრესპონდენტისგან.

ქუთაისის შემოსავალ-გასავლის ანგარიშით შემოსავალი გამოანგარიშებულია 69,711 მანეთი, გასავალი კი—88,261 მანეთი. მე ვამტკიცებდი ამ სხდომაზედ, რომ შემოსავალი ნაჩვენებია მეტი. Aქ საჭიროდ ვრაცხ დაწვრილებით ჩამოვსთვალო—რომელი მუხლები შემოსავლისა იყო საეჭვო; მხოლოდ იმას კი მოგახსენებთ, რომ საზოგადოდ 9,926 მან. 50 კ. მეტი იყო ნაჩვენები ანგარიშში ამ წლის შემოსავლად; ამის გამორიცხვას ვთხოულობდი მე იმ სხდომაზე. მაშასადამე გამგეობისაგან წარმოდგენილ შემოსავლის რიცხვიდამ (69,711 მან.) რომ გამოვრიცხოთ ჩემგან ნაჩვენები მეტი შემოსავალი—9,926 მ. 50 კ. დაგვრჩება—59,784 მ. და 50 კ. და არა გამგეობისაგან ზემო ნაჩვენები რიცხვი; გასავალი კი როგორც ზემოდ ნათქვამია—88,261 მ.

Aმ ანგარიშიდგან ცხადად ჩანს, რომ დეფიციტი 18,550 მ. კი არ არის, როგორც თქვენ გარწმუნებსთ კორრესპონდენტი, არამედ 28,477 მ.

მე მგონია ეს ცნობები და ჩემი ნათქვამი ამის შესახებ კარგად უნდა გაეგონათ თქვენ კორრესპონდენტს...

რა მიზნით აჩვენა ქალაქის გამგეობამ მომეტებული შემოსავლის რიცხვი—ესეც ვიცი და ამის წინააღმდეგიც ვიყავი, რადგანაც გამგეობა, წესდების ძალით, ვალდებულია შემოსავლის ანგარიშში უჩვენოს ნამდვილი და არა საეჭვო წყაროდამ...

Aმ გვარად შემოსავალი არ აკმაყოფილებდა გასავალს, ამისათვის მე მივეცი რჩევას წინადადება გამგეობაში რომელიმე თანამდებობის შემოკლებისა, რომელიც ადვილად შესაძლო იყო, მაგ. ბუხგალტერისა, აღმასრულებელის ჩინოვნიკისა, საქმის მწარმოებელისა და კანცელარიის ხარჯის რაოდენიმედ შემცირებისა. Aმ საგანზედ არა ერთ სხდომაზედ ჰქონიათ ლაპარაკი და სხვა, დიდი ალიაქოთი ასტყდა რჩევის სხდომებში, ბევრი თანახმა იყო ამ ჩემი წინადადებისა, მაგრამ ბევრიც მოწინააღმდეგე. სამწუხარო ის იყო, რომ წინააღმდეგობას აცხადებდა ამ საქმეში უფრო განათლებულთაგანი ხმოსნები, რომელნიც ვერ მოუთავსდნენ იმ აზრს, რომ ამ გვარ მცირედ შემოსავალთან ეგრეთი დიდი ხარჯი ძრიელ გასაჭირია ქალაქისთვის, რომელსაც ვალად ედება გარდამეტებული ხარჯი. Tუმცა დიდი უთანხმოება იყო ამ საგნის შესახებ, მაგრამ უმეტესობამ დასძლია და ჩემი აზრი არ იყო მიღებული.

Tუ როგორ მიჰყავდა და როგორ მიჰყავს საქმე ჩვენ ქალაქის გამგეობას იქიდამ დაინახავთ, რომ უმაღლესის მთავრობის ნება-დართვითა ჩამოერთვა მას უმთავრესი წყაროები შემოსავლისა და გარდაეცა საწარმოებლად პოლიციას. Aი ნამდვილი საბუთი იმის დასამტკიცებლად, რომ ქალაქის გამგეობამ ვერ ისარგებლა თვით-მმართველობით: ამ შედეგის მიზეზი ის არის ჩემის აზრით რომ ქუთაისის რჩევაში ჯიბრობა და ქიშპობა არის, როდესაც თანხმობა და ერთობა საზოგადო წარმომადგენლობაში ფრიად საჭიროა. Dაკვეხით არ ვიტყვი და ამ გვარი შედეგის წინასწარმეტყველი, დასამტკიცებელი საბუთებიც ამ შემთხვევებში არის პროტოკოლები ქუთაისის გამგეობასა, სადაც ჩემი წინადადებები ცხადად გამოთქმულია.

ქალაქის ვალი ყოველ-წლობით მატულობს, მაშინ როდესაც ეს ვალი არ უნდა იყოს. ქალაქის ვალია ვალდებული ხარჯები დააკმაყოფილოს, დანარჩენი კი შეძლებისა-მებრ. Tუ შემოსავალი არ არის, საიდამ უნდა

— Tქვენო ხარისხოვნებავ,—ეუბნება ნიღაბოსანი, პირ-და-პირ გეუბნებით, უზაკველად, რომ თქვენისთანა მოხერხებული კაცი ჯერ არ გვღირსებია თქვენს ადგილზედ. სწორედ დროის შესაფერი კაცი ხართ. Iცით, რომ ეს სოფელი კაცს არ გაიტანს, რომ ჯიბე თუ ფულით არა ჰგაქვს სავსე, გამოცვლის შემდეგ „ლილა-ხანა“ წაგიხდებათ და შესანიშნავს ხერხით შესდგომიხართ „საფასის მობოჭას“. კანონი ვერაფერში შემოგივა, გამოძიებაც რომ დაგინიშნონ...

— მასკა, დამეხსენი-მეთქი!

— მაცალე, თორემ ისე ვიყვირებ, რომ ყველას გავაგონო „შამი თქვენია და ამ ქამში თქვენა ხართ ჩვენი „ქამი“, თორემ სხვა დრო რომ იყოს, გაგქაჩავდენ, გეტყოდენ

„ბატონი ხართ ბატების
მოურავი კვატების“

და გაგიძახებდნენ იქით ჰე .... Aქ მასკამ მიუთითა ერთს მხარეს, უეცრად გაძვრა ჯარში და გარისხებულ-გაოცებულ ხარისხოვნება დარჩა პირდაღებული...

ეს მერამდენიმე დღეა, რაც აქ დაჟინებით ამბობენ, რომ ვითომც გუბერნატორს განეზრახოს შემდეგის ცვლილების მოხდენა მაზრების საგამგეოში: სენაკის მაზრის უფროსი სამსახურიდგან დაითხოვებაო, ზუგდიდის აგრეთვე, ქუთაისის გადიყვანება შორაპანში, შორაპნის Oზურგეთში, Oზურგეთის ქუთაისშიო და პირველს ორს მაზრებში ახალი უფროსები დაინიშნებიანო. Tუ ეს ხმა ნამდვილია, ჩვენ ვერ გაგვიგია რას უნდა გოასწავებდეს ეს ცვლილება? ნუ თუ ეს რაიმე სიკეთის წინამორბედად უნდა ჩაითვალოს? სირცხვილია ამაზე ფიქრიც, არა თუ თქმა.

ჩვენ კი ჩვენდა თავად ვიტყვით: „Tხა ვიყიდე, თხა გავჰყიდე!“ როგორც ამბობს ქართული ანდაზაც...

რაც შეეხება სენაკისა და ზუგდიდის მაზრის უფროსებს, ჩვენ მხოლოდ ის გვაკვირვებს, რომ დღემდის არ გამოცვლილან ისინი...

მაისი გვიახლოვდება და ფანცქალობს გული! Oრი რამ შესანიშნავი მოხდება ამ თვეში, ერთი მთელს სამყაროს ეხება და მეორე მხოლოდ ჩვენს მხარეს: ა) დაბნელდება მზე*) და ბ) იქნება არჩევანი მაზრების და გუბერნიის თავად-აზნაურთ წინამძღოლებისა, რომელთაც საარჩევანო ასპარეზე ვგონებ სამუდამოდ დაუბნელდებათ მზე, რადგანაც აწ ჰფიქრობენ ღირსეულის კაცების ამორჩევას. ნამეტურ ყურადღებას აქცევენ ახლა გუბერნიის წინამძღოლის ადგილს, რომელზედაც, დედა-მიწის პირიდამ ასი ათასი კუდუნ-ხანუმებიც რომ ამოვიდნენ, მაინც ეხლანდელზე უკეთესს კაცს დააყენებენ, იმედია. მე და ჩემმა ღმერთმა დიდი ხანია დროა ამ მოქცევისა! მეტადრე ეხლა, ამ დროში, როდესაც რუსეთშიაც და ჩვენს ქვეყანაშიაც დიდი და მრავალი ცვლილებაა მოსალოდნელი. Aმ ცვლილებათა საქართველოში მოხდენის დროს წინამძღოლთ ცოტა მნიშვნელობა არ ექნებათ. Aრც ერთი

*) იხილე კალენდრები. დაბნელება იქნება 5 მაისს. ჩვენ დავინახავთ სრულს დაბნელებას, დილის 9-დამ 9-ის მე-15 წამამდე.

ცვლილება, არც ერთი აზრი ჩვენის ქვეყნის შესახებ არ გადასწყდება მათის რჩევის უკითხველად. Aმიტომაც—ვიმეორებ—დრო არის ამ ადგილებზე იმისთანა კაცები იქმნან არჩეული, რომელთაც ჰქონდესთ თავში ტვინი ადამიანური, მკერდში გული კაცურკაცური, ზნე მამაცური, ქედი გაუდრეკელი და წელი მოუხრელი; უყვარდეს მამული გონივრულის სიყვარულით, შრომობდეს, რამდენადაც შეუძლია მისის ზოგადის ინტერესებისათვის, სადაც და როცა საჭირო დარჩეს, გამოიჩინოს ჯინი—Iრაკლი Lორთქიფანიძის და გამბედაობა Aლექსანდრე მიქელაძისა.

„ვისაც ეს სრულად არა სჭირს, აკლია მარშალთ ზნეობა.“

Aსე და ამა პირსა ზედა.

ვწუხვართ, მეცხრამეტე საუკუნის დამლევს რომ ამის თქმა გვჭირია და დიდის სიამოვნებით მივეგებებით ასრულებას, რომელიც ჭირის მოსამტებლად კიდევ იმედად გვაქვს...

ვამლიოთ გამგეობას ეგრეთი დიდი ხარჯი, ვისი ჯიბიდგან? რასაკვირველია, თუ გარდამეტებული ხარჯი იქნება, სულ ქალაქს უნდა დააწვეს ვალად.

ბ. კორრესპონდენტი სუყველა ამისა გამგონი უნდა ყოფილიყო, თუ სხდომებზედ დაიარებოდა და საყურადღებო იყო მისთვის ეს საგანი და თუ გამგონი იყო ყველა ამეებისა, რა მიზნით არ მოიხსენია მან ყველა ეგეები; თუ ჩემი მოქმედება, როგორც ხმოსნისა, სასურველი იყო ბ. კორრესპონდენტისითვის გარდმოეცა „დროების“ მკითხველებისათვის. ნება მაქვს ვკითხო ბ. კორრესპონდენტს: რას ნიშნავს მშრალად და უადგილოდ წარმოთქმული მის კორრესპონდენციაში ლექსი „ს. დუღაძემ დაიჟღვა“, როდესაც ყველა ზემო ნათქვამი და უფრო საინტერესო მხარე დაფარულ იყო? ნუ თუ წრფელის გულით და გრძნობიერად განმარტებული საქმის შესახებ წარმოთქმული სიტყვები სხდომაში—იმის ჰაზრით ჟღვა და ზექა არის? ზონიერ კორრესპონდენტს არ შეჰფერის ამ გვარი ზაასი იმ საგნებზედ, როგორიც არის ქალაქის თვითმმართველობა და მის წარმომადგენელთა წრფელის გულით მოქმედება.

მაგრამ მე ამას მივაწერ ყველას ბ. კორრესპონდენტის ახალ-გაზდობას, ჯერ კიდევ გამოუცდელობას ამ გვარ საქმეში, როგორც არის კორრესპონდენტობა. დარწმუნებული ვარ, ბ. კორრესპონდენტი რომ დაჰფიქრდეს მისგან ნათქვამ ჩემ შესახებ სიტყვებზედ და რომ იცოდეს, თუ რა გულით და გრძნობით ვეკიდები მე ქალაქის საქმეებს,—მაშინ არ იკადრებდა ბეჭდვით ეგრეთ იუმორიულად სიტყვების სროლას უადგილოდ და უაზროდ. ვისურვებ მისთვის შემდგისათვის უფრო საფუძვლიანობას საქმეების არსების შესვლაში.

ხმოსანი ქუთაისის ქალაქის რჩევისა
ს. დუღაძე.

10 თებერვალი,
ქ. ქუთაისი.

უცხოეთი

(გაზეთებიდან)

საფრანგეთი. დეპუტატთა პალატაში ჰსურთ შეიტანონ პროექტი, რომ პოლიტიკურ ემიგრანტებს მიეცესთ ნება საფრანგეთში ცხოვრებისა, მხოლოდ მმართებლობას ექმნეს უფლებაო, რომ ზოგიერთ შემთხვევებში ისევ განდევნოს ისინი საფრანგეთის რესპუბლიკიდამაო, აგრეთვე აღუკრძალოს საფრანგეთში ყოფნა იმ უცხოელებს, რომელთაც საცხოვრებლად არ აქვთ საკმაო წყაროები.

— საფრანგეთის მმართებლობას წინადადება მიუცია იმ ირლანდიელებისათვის, რომელნიც ითვლებიან „ირლანდიის რესპუბლიკის“ წევრებად, ერთის თვის განმავალობაში თავის ნებით გავიდნენ საფრანგეთიდამაო, წინააღმდეგ შემთხვევაში ადმინისტრატიულის წესით იქმნებიან განდევნილიო.

—

ეგვიპტე. საფრანგეთის წარმომადგენელმა ტისსომ და ინგლისისამ ლორდ დეფფერინმა მისცეს პასუხი ოსმალეთის უცხო ქვეყნებთა საქმეების მინისტრს ასსიმ-ფაშას იმ კითხვებზედ, რომელნიც დიდებულმა პორტამ დაუდგინა საფრანგეთსა და ინგლისს: თუ რას ფიქრობენ ეს მმართებლობანი ეგვიპტეს შესახებ. ამ პასუხიდამ სჩანს, სხვათა შორის, რომ საფრანგეთისა და ინგლისის გარევას ეგვიპტეს საქმეებში მიზნად აქვს სიკეთის მოტანა ამ ქვეყნისათვის და სულაც არა ჰსურს დაამციროს ოსმალეთის გავლენა მასზედ, ეგვიპტეზედ.

—

იტალია. გაზ. „ბოლოსის“ კორრესპონდენტი შემდეგს ამბებს იწერება რომიდამ გამბეტტას მოგზაურობაზედ იტალიაში:

„ყველა ლიბერალური გაზეთები იტალიისა გაკვირვებული არიან გამბეტტას ასე ალტაცებულის მიღებით აქ. აი რას ამბობს, სხვათა შორის, ერთი გაზეთი ამაზედ: „გამბეტტას არასოდეს არ ჰყვარებია იტალიელები. გადავხედოთ მის მოქმედებას, როგორც პოლიტიკოსისას 1870 წ. რა გააკეთა გამბეტტამ იტალიისათვის, როგორც დეპუტატმა და მინისტრმა? გამოჩენილ იტალიის გმირს გარიბალდის გამბეტტა მუდამ შურით და ზიზღით უყურებდა, თავის მოსისხლე მტრად სთვლიდა. ამ სტრიქონების დამწერს თვით გაუგონია გამოჩენილისა, სწავლულის და მამულის მოყვარის ლაურენტა რობაუდისაგან, რომელიც დიდი მეგობარი იყო გარიბალდისა, თუ რა ზიზღით იხსენიებდა გამბეტტა გარიბალდისაო. მხოლოდ ეს ფაქტია საკმაო, რომ დაინახოს კაცმა, თუ რამდენად მოყვარულია გამბეტტა იტალიისა და მისი ერისა. ყველამ იცის, თუ რა სარგებლობა მოუტანა გამბეტტამ იტალიას რუსტანის დაბრუნებით თუნისში და რა მონაწილეობაც მიიღო იტალიის ელჩის მაჩჩიოს და რუსტანის შეტაკებაში“.

მეორე გაზეთის აზრი ამავე საგანზედ: „შესაძლოა, რომ გამბეტტას რაიმე პოლიტიკური მიზნები ჰქონდა, როდესაც იტალიას ეწვია; იქნება ეგონა, რომ უცბად დიდს გავლენას შეიძენდა იტალიაზედ და მის რესპუბლიკურს დასზედ. გაუმტყუვნდა იმედი. ლიბერალური გაზეთები, კონსერვატიულზედ თქმაც არაა საჭირო, ძრიელ ცივად შეხვდნენ დიდებულ სტუმარს, ასე რომ გამბეტტამ მოიგონა, ვითომ მოულოდნელი დეპეშა მიიღო პარიჟიდამ და გაჰკურცხლა. დიდის სიხარულით შეეგებნენ იტალიის ლიბერალნი გამბეტტას სამინისტროს დაცემას და დიდის იმედებით შეჰყურებენ ახალს, ფრეისინიეს სამინისტროს“.

— ერთს საიმედო და სასიხარულო განკარგულებათაგანს ახალის, ფრეისინეს, სამინისტროისას იტალიისათვის შეადგენს რუსტანის გამოხმასა თუნისიდამ. წარჩინებულ პირთა აზრია, რომ ეს გონიერი განკარგულება ახალის სამინისტროისა უფრო დაამკვიდრებს საფრანგეთსა და იტალიას შუა კავშირს და მეგობრულ განწყობილებასა, ვინემ ლეონ გამბეტტას მეგობრობა იტალიის რესპუბლიკის წინამძღომლებთან.

—

ქართული ისტორია *)

საურმაგ. ფარნავაზ მეფის შვილი (237†162) ირთავს სპარსს ბარდავის ერისთავის ქალს. ქართლის ერისთავნი უარ-ჰყოფენ იმის ბატონობას, მაგრამ საურმაგ იმათ სძლევს დურძუკთ და ოსთ შემწეობით. მსახურებს სირიის მეფეს.

№... ქალი საურმაგისა, რომელიც იმას რთავს შვილობილს მირვანს I-ს (162†122). მირვანი ჯდება მეფედ და ამყარებს ჩვენში ნებროთიდების დინასტიას. მსახურებს სირიის მეფეს.

ფარნაჯომ. (112†93), შვილი მირვანისა. ფარნაჯომს შემოჰყავს სპარსეთით ცეცხლის მსახურნი მოგვნი, რომელთაც ასახლებს მცხეთაში. ქართველნი აუმღვდიან და გამოითხოვენ თავის მეფედ სომხეთის მეფის შვილს. ფარნაჯომი მოიკვლის ბრძოლაში ტაშირს. ფარნაჯომის შვილს მცირე წლოვანს მირვანს მამა-მძუძე გაიყვანს სპარსეთს.

№... ფარნაჯომის და, ცოლი არშაკ I-სა (93†81) სომხეთის მეფის არშაკის (არდაშეზის) შვილისა, რომელიც ქართლის მეფედ იყო გამოთხოვილი. არშაკი ამყარებს საქართველოში არშაკიდების დინასტიას.

არტაგ. ფარნაჯომის შვილი, რომაელთ მწერალთ არტაგოსი (81†66). არტაგის დროს სპარსნი იძლევენ ფარნაჯომის სისხლს და აოხრებენ ქართლს. იმის დროსვე პონტის მეფე მიტრიდატ დიდი (120†63) ებრძვის რომაელებს.

VI

სომხეთის არშაკიდების შტო საქართველის ტახტზე.—პონტის მეფის მიტრიდატ დიდის ბრძოლა რომაელებთან.

ფარნავაზის შემდეგ დაჯდა მეფედ იმისი ძე საურმაგი. ქართლის ერისთავებმა განიძრახეს იმისი სიკვდილი, „რადგანაც—სთქვეს—არა კეთილ არს ჩვენდა, რათამცა ვემსახუროთ ნათესავს ჩვენსა“. საურმაგი გაიქცა დურძუკეთს, დედის ძმებთან, თანა ჰყვანდა დედა, დურძუკელი, ნათესავი კავკასისა. მაშინ რომთა აზნაური მივიდნენ დურძუკეთს და მოახსენეს საურმაგს: „დიდი კეთილი დგას ჩვენზედა მამისა შენისა, ამისთვის ვართ ჩვენ მტკიცე ერთგულობასა შენსა“ საურმაგი ეძრახა თავის მამის დისწულს, ოსეთის მეფეს, შემოიკრიბა დურძუკეთი, დაიჭირა ქართლი, მოსრნა განდგომილნი, დაამცირა ქართლოსიანნი და აამაღლა აზნაურნი. საურმაგმა გადმოიყვანა ყველა კავკასის ნათესავთ ნახევარი და ზოგნი იმათგანნი წარჩინებულ ჰყვანდ[illegible] დასხნა მთიულეთს, [illegible] ეგრისამდე, „რომელ არს სვანეთი“. საურმაგმა შეჰქმნა ორი კერპი აინანი და დანანი, რომელნიც ამართა მცხეთის გზაზეა. საურმაგს ჰყვანდა ცოლათ სპარსი ბარდაველის ერისთავის ასული, რომელმაც შობა მხოლოდ ორი ქალი: ერთს იმათგანს შეუღლდა ქუჯისშვილი, მეორეს მირვან სპარსი, ნებროთის შთამომავალი და საურმაგის ცოლის ნათესავი. საურმაგმა იშვილა მირვანი და მისცა იმას ქალაქი გაჩიანი და საერისთავო სამშვილდისა, რომელიც შეადგენდა ფარნავაზის დაყოფით მეოთხე საერისთავოს, რომელის დედა-ციხე სახელიწოდებოდა სამშვილდედვე ანუ ორბეთად და მდებარებდა ქციის მდინარეზე. ამ საერისთავოს შეადგენდნენ შემდეგში—საბარათიანო, დბანის-ხევი, სკვირეთი, თრიალეთი, „წილი გაჩიოსი, გარდაბანს ზევითი“. „ამან გაჩიოს, ძემან ქართლოსისამან ააშენა ქალაქი გაჩიანი, ანუ სანადირო-ქალაქი“. „სამშვილდის საერისთავოს ჰსაზღვრავდა მდინარე სკვირეთი, ანუ მაშავარი ვიდრე მთამდე, რომელ არს ტაშირი და აბოცი“.

საურმაგი მსახურებდა ასურისტანის მეფეს და შემდეგ იმის სიკვდილისა 162 წელს დაჯდა ტახტზე ნებროთიდი მირვანი. იმის დროს დურძუკთ დაივიწყეს სიყვარული ფარნავაზისა და საურმაგისა, შეუერთდნენ ჭართლელ კავკაზიელთ, მოსტყვევნეს კახეთი და ბაზალეთი, მდებარე კავკაზის მთის გულში, ქსნის ხევის საზღვრათ. დურძუკნი იყვნენ წინა-პარნი აწინდელის ქისტებისა, ინგუშებისა და ღვილველებისა, რომელნიც ერთ ნათესაობას შეადგენდნენ და ხმარობდნენ ერთ ენას; იმათი ენა, როგორც ამტკიცებენ, დიდად ემსგავსება ლეკების ენას, მეტადრე ყაზიყუმურს და ავარულს. ქისტებივე არიან ის თუშნი, რომელნიც წოველებად იწოდებიან. დურძუკნი იყვნენ გამოჩენილნი და ძლიერნი კავკაზიელთ ტომებში. როდესაც თარგამოსიანნი ხაზართ ებრძოდნენ, მაშინ დურძუკნიც ჰშველოდნენ იმათ. შემდეგ დურძუკელთ აშლისა, მირვანი შევიდა დურძუკეთს, მოაოხრა იგი ჭართალითურთ და შეაბა კარი „ქვეითკირითა, რომელსა უწოდა სახელად დარუბალ“. იმ დროს სომხეთის მეფედ დაჯდა არშაკი. ეზრახა მირვანს არშაკი და მისცა თავისი ასული არშაკის შვილს არშაკს. მოკვდა მირვან და მეფე იქმნა იმის მაგიერ იმისი შვილი ფარნაჯომი.

ფარნაჯომმა გაამრავლა ქართლის ციხე-ქალაქები და შექმნა კერპი ზადენი. შემდეგ მან შეიყვარა სჯული სპარსთა, ცეცხლის მსახურება, მოიყვანა სპარსეთით ცეცხლის-მსახურნი და მოგვნი, რომელნიც დაასახლა მცხეთას, იმ ადგილს, რომელსაც „აწ იტყვის ქართ. ცხ. ჰქვიან მოგვთა“, და იწყო ცხადად კერპთა გმობა. ამას-

*) იხ. „დროება“ № 34.

თვის მოიძულეს იგი ქართლის მკვიდრთა; მომეტებული ნაწილი ქართლის ერისთავთა შეითქვნენ და გამოსთხოვეს სომხეთის მეფეს იმისი ძე თავის მეფედ, ასტყდა ბრძოლა; თვით ფარნაჯომ მოიკლა. ფარნაჯომის შვილი მირვანი კი ერთის წლის ყრმა მამა-მძუძემ გააპარა სპარსეთს. სომხის მეფემ მოსცა თავისი შვილი არშაკი, რომელმაც 93 წელს დაიჭირა მთელი ქართლი, გაამრავლა სიმაგრეები ქირთლისა და უმეტს მოამტკიცნა ზღუდენი ჯავახეთს ქალაქს წუნდას. მოკვდა არშაკი და დაჯდა მეფედ ძე იმისი არტაგი.“

ამ გვარად დაარსდა საქართველოში დინასტია არშაკიდებისა. არშაკიდები ამოჩნდნენ პირველად პარფიაში, შემდეგ გავრცელდნენ სომხეთში და სომხეთიდამ საქართველოში. ზასაოცარ სახილველს წარმოგვიდგენს ის დროება, რომელსაც ჩვენ ამ სტატიებით ვიკვლევთ. ალექსანდრე მაკედონელის ტახტზე ასვლიდამ 356 წელს ქრისტეს წინად ვიდრე 65 წლამდე ქრისტეს შემდეგ, როდესაც რამაელებმა დაიჭირეს აზია, აზიის პოლიტიკური მდგომარეობა რამდენჯერმე შეიცვალა. ალექსანდრეს სიცოცხლეში დაფუძნდა დიდი მაკედონიის იმპერია, რომელმაც ჩანთქო სპარსეთი, ინდოეთი და მცირე აზია. მოკვდა ალექსანდრე და ეს იმპერია ჩაიშალა. ალყავდა სელევკიდების სამფლობელო სირია. სირიამ დაჰფარა თითქმის მთელი მაკედონიის იმპერია. დაეცა სირია და გაძლიერდა პარფია არშაკიდების ხელში. ამან თავის მხრით დაამხო სირია და დაიჭირა იმისი ადგილი. პარფიელები ცხოვრობდნენ კასპიის ზღვის სამხრეთ-აღმოსავლეთად. იმათი მხარე შეადგენდა ხრიაკს და უწყლო ადგილს, აქა-იქ უტყეო-მთიანს. ზოგნი იტყვიან, ვითომც პარფიელები შეადგენდნენ ინდო-ევროპის ანუ სპარსების შტოს ზოგნი,—ტურანის ანუ თურქების მოდგმას. პარფიელები ხასიათით იყვნენ თავხედნი, მტაცებელნი, ველურნი ვაჟ-კაცნი, ერთი მეორესთან მუდამ მებრძოლნი ისინი ცხოვრობდნენ გაცალკევებით, ჯგუფ-ჯგუფად. პარფიელებნი მხოლოდ მაშინ შემოიკრებდნენ თავს, როდესაც საზოგადო განსაცდელს რასმე შეეჯახებოდნენ. პარფიელებმა უფრო მაშინ აღმოიჩინეს თავისი ძალა, როდესაც სელევკიდების სამეფო სისუსტეში შევიდა $11^1/_2$ საუკუნის წინ ქრისტეს შობამდე. პარფიის მეფემ არშაკმა განდევნა პარფიიდამ სელევკიდები. როდესაც სირიის მეფე ანტიოქი პირველი მოიკლა და სირია, აირია, მაშინ სელევკიდების ძალა სრულებით დაეცა და პარფიის სამეფო დამყარდა. არშაკიდებმა დაიჭირეს ვრცელი ადგილი, ეფრატის მდინარიდამ ინდის მდინარემდე, ესე იგი, მესოპოტამია, ბაბილონი, მიდია, ალარბედაგნი, სუზიანა, სპარსეთი, ჰირკანია და ქარამანია.

დიმ. ბაქრაძე.

(გაგრძელება)

განცხადებანი

იურიდიული კაბინეტი

იურიდიული ბიბლიოტეკით

დაარსდა გოლოვინის პროსპექტზე, არხიტექტორის ბილოვის სახლში აელბერის პირ-და-პირ.

მთხოვნელს მიიღებენ დილის 9 საათიდამ ნაშუადღევის 3 საათამდის და 7-დამ საღამოს 10 საათამდი.

ამ კაბინეტის პირობა და ტაქსა გამოცხადებულია და ცალკე დარიგდება. (30—1)

რუსელის მაღაზია

დიდის დათმობით სხვ-და-სხვა საქონლის იაფი

დასყიდვა (3—1)

წერა-კითხვის გამავრცელებელი საზოგადოების მმართველობა მიჰმართავს ამ საზოგადოების წევრთ და სთხოვს, ვისაც წარსულის 1881 წლის საწევრო ფული არ შემოუტანია, ამ ადრესით გამოგზავნოს; Въ Тифлисъ. Казначею Общества распространенія грамотности князю Георгію Михайловичу Туманову. Барятинская улица, собственый домъ. (6—5)

ინგლისის მაღაზიაში

არწრუნის გალლერეაში

(*Maison de confiance*)

შეადარეთ ჩვენი ჩაი		ჩაის ყველგან
— — 1 მ. 10 კაპ.	—	1 მ. 40 კაპ.
— — 1 „ 20 „	—	1 „ 60 კაპ.
— — 1 „ 40 „	—	1 „ 90 კაპ.
— — 1 „ 60 „	—	2 „ 20 კაპ.
— — 1 „ 80 „	—	2 „ 50 კაპ.
საუკეთესო 2 მანეთ.	—	3 მანეთ.

ჩაის წონა—უქაღალდოთ, სხვაგან კი ქაღალდით. (100—87)

ლონდონის მაღაზიამ გომერცეულ... ბანკის ქვეშ დაარსებულმა ... გასასყიდლათ პირველი მოკრეფილისა და საუკეთესო ინგლისური საქონლისა: მაგალითებრ: თოფებისა, რევოლვერებისა, კლიტეებისა, ზურზლებისა, კრავატებისა, დანებისა, კოვზებისა, ჩაინიკებისა, შოკოლადისა, კაკაოსი, დუხებისა, საპონისა, შრო კებისა, ცხვირ-სახოცისა, ქაღალდისა, კარანდაშებისა, კალმებისა, უნაგრებისა, საკრისისა (გემრიელი კლემბოვანი ზეთისა) და სხვ. სააგენტო მაკინტოშის მოსახურავებს გასასყიდლად კანფეტების და ბატჯერის და კამჳ. მურაბისა, აგრეთვე ჩულქებისა და წინდებისა ნოტინგამიდამ. ნამდვილი ჭავანის სიგარები. (100—77)

ПОКРОВИТЕЛЬ ЖИВОТНЫМЪ

Ежемѣсячный листокъ Тифлисскаго Общества покровительства животнымъ.

Подписная цѣна: въ годъ безъ пересылки 80 к., съ пересылкою—1 р., отдѣльные №№ по розничной продажѣ —10 к.

Подписка принимается въ конторѣ редакціи помѣщающейся въ торговомъ домѣ Касумова на Эриванской площади въ д. Джакели. (5—2)

ნაფიცი ვექილი

ალექსანდრე მირიანის-ძე

ჭყონია

მიიღებს ყველა ხასამართლოებში საწარმოებლად სამოქალაქო, სამიჯნაო და სისხლის სამართლის საქმეებს.

სადგომი აქვს: ქუთაისში, სილაზე, მ. ჭყონიას სახლში. (5—4)

ანგარიში

კოპიო.

რუისის გამსესხებელ-შემნახველის ამხანაგობისა

1881 წლისა.

შემოწმებული რჩევისაგან და დამტკიცებული ყრილობისაგან 1882 წელსა თებერვლის 9-სა.

1-ს იანვრისთვის 1881 წლისა მდგომარეობდა:

	მან. კაპ.		მან. კაპ.
წილის ფული— —	4,403—27	გასესხებული ამხანაგებში— —	—10,013—50
შესანახავათ — —	983— 2	ნაღდათ ფული —	466—$63^3/_4$
ნასესხი — — —	4,365— „		
სათადარიგო თანხა—	58—$79^3/_4$		
წმინდა მოგება— —	670— 5		
სულ—	10,480—$13^3/_4$	სულ—	10,480—$13^3/_4$

1881 წელში:

შემოვიდა:	მან. კაპ.	გავიდა:	მან. კაპ.
წილის ფული— —	281—94	წილის ფული მიეცათ	72—20
სარგებელი გასესხების დროს— — —	719—33	მოგება წლის ფულზედ	446—42
ჯარიმა — — —	115—$16^1/_2$	გასესხებულა ამხანაგობაში — —	7,846— „
დაბრუნებული გასესხებული — —	8,159— „	დაბრუნების სარგებელი ვადაზედ წინათ შემოტანილი —	11—21
შესანახავად შემოტანილი— — —	584—38	შესანახავათ — —	682—2
ნასესხი — — —	8,000— „	ამისივე სარგებელი—	53—3
სათადარიგო თანხა —	62—$66^1/_4$	ნასესხი — — —	8,285— „
სხვა-და-სხვა შემოსავალი— — —	1—80	ამისივე სარგებელი—	282—62
		სამმართველოს ხარჯი	398—61
		ალებ მიცემისა— —	72—54
სულ—	17,924—$27^3/_4$	სულ—	18,149—65

1-ს იანვრისათვის 1882 წლისა არის

	მან. კაპ.		მან. კაპ.
წილის ფული— —	4,613—1	გასესხებული ამხანაგობაში — —	9,700—50
შესანახავათ — —	885—38	ნაღდი ფული— —	241—$26^1/_2$
სესხათ აღებული —	4,080— „		
სათადარიგო თანხა—	121—46		
წმინდა მოგება— —	241—$91^1/_2$		
სულ—	9,941—$76^1/_2$	სულ—	9,941—$26^1/_2$

თავმჯდომარე თ. ნ. დიასამიძე.

რჩევის წევრნი { ნ. მამაცოვი. დ. მამასწვრაშვილი. გ. ბეჟანაშვილი. გ. კავლელაშვილი.

წევრნი მმართვ. { ნიკ. მდინარლოვი. ივანე კლიმიევი. სარქის ჯანიაშვილი.

(3—1)

ტაქსის

საკვებავ ხორაგეულებათა, რომელნიც იყიდებიან თფილისის ბაზრებში, დუქნებში და დატარებით 16 თებერვლიდამ 1 მარტამდის.

გამომცხვარი პური: ხორბლის ფქვილის:

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	$3^1/_2$ კ.
მეორის „	—1 გირ.	3 კ.
მესამის „	—1 გირ.	—

იმავე ფქვილ. თორნეში გამომცხვარი:

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	6 კ.
მეორის „	—1 გირ.	4 კ.

ჯვარის-მამის პური:

პირველ ხარის. ლავაში	1 გირ.	7 კ.
მეორის „ „	—1 გირ.	5 კ.
მესამის „ „	—1 გირ.	$4^1/_2$ კ.

ძროხის ხორცი:

პირველის ხარისხის	—1 გირ.	11 კ.
მეორის „	—1 გირ.	9 კ.
სუკი — —	—1 გირ.	16 კ.
ცხვრის ხორცი	—1 გირ.	11 კ.

ღორის ხორცი:

პირველი ხარისხის	—1 გირ.	— კ.
მეორის „	—1 გირ.	— კ.

Дозволено цензурою. Тифлисъ, 18 Февраля 1882 г. Типографія Меликова. გამომცემელი ს. მელიქიშვილი. რედაქტორი ს. მესხი.